

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
प्रदेश नं. १, विराटनगर

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को प्रथम चौमासिक
प्रगति समीक्षा

प्रस्तोता
उत्तरकुमार खत्री
प्रदेश सचिव

प्रदेश सरकार

प्रस्तुतीका विषयहरू

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

- मन्त्रालयको संरचना र जनशक्ति
- चालु आर्थिक बर्ष २०७७/०७८ को बजेट
- प्रदेशको समग्र चौमासिक खर्चको विवरण
- स्रोत परिचालनको विवरण
- बेरूजूको विवरण
- स्रोत सुनिश्चितता भएका बहुवर्षीय योजनाहरूको विवरण
- सञ्चितकोषको अवस्था
- कोभिड-१९ संक्रमण रोकथाम तथा उपचार व्यवस्थापन
- मुख्य मुख्य समस्याहरू
- MDAC मा प्रस्तुत गर्नुपर्ने विषयहरू
- समग्र बजेट प्रणालीमा गर्नुपर्ने सुधार
- आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको चौमासिक खर्च

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

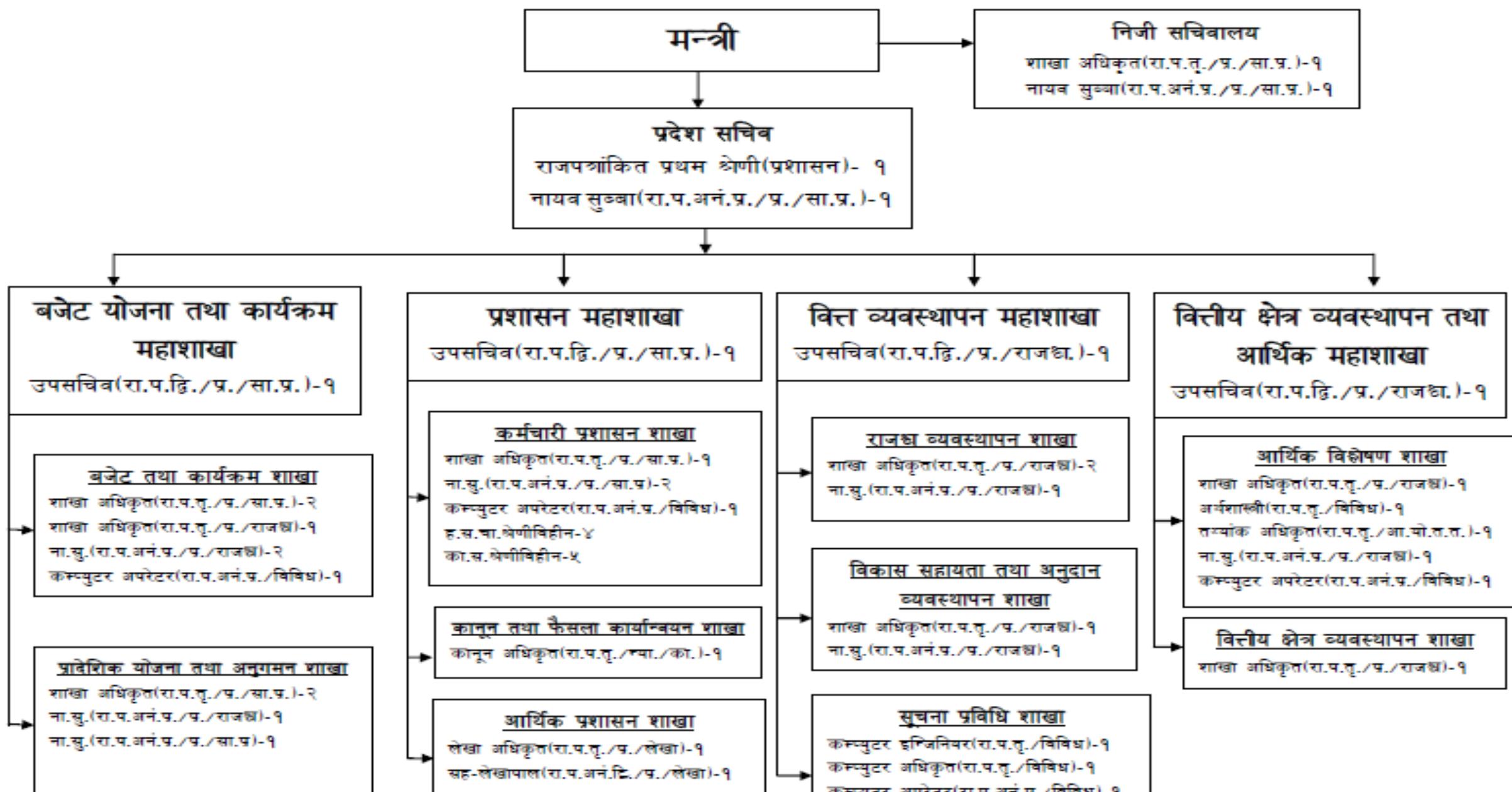
मन्त्रालयको संगठन संरचना

आर्थिक मामिला तथा योजना
मन्त्रालय

प्रदेश लेखा नियन्त्रक
कार्यालय

प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालय ५ वटा (झापा, पाँचथर, धनकुटा,
उदयपुर र ओखलढुङ्गा)

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको संगठन संरचना

प्रदेश सरकार

मन्त्रालयको जनशक्ति विवरण

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

पद	सेवा /समूह	श्रेणी वा तह	कूल स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति भएको स्थायी दरबन्दी	कूल रिक्त स्थायी दरबन्दी	पदपूर्ति %
प्रदेश सचिव	प्रशासन/सा.प्र	रा.प.प्रथम	१	१	०	१००
उपसचिव	प्रशासन/राजस्व	रा.प.द्वितीय	२	०	२	०
उपसचिव	प्रशासन/सा.प्र.	रा.प.द्वितीय	२	१	१	५०
शाखा अधिकृत	प्रशासन/सा.प्र.	रा.प.तृतीय	६	५	१	८३
शाखा अधिकृत	प्रशासन/राजस्व	रा.प.तृतीय	६	२	४	३३
लेखा अधिकृत	प्रशासन/लेखा	रा.प.तृतीय	१	०	१	०
कानून अधिकृत	न्याय/कानून	रा.प.तृतीय	१	१	०	१००
अर्थशास्त्री	बिबिध	रा.प.तृतीय	१	०	१	०
तथ्याङ्क अधिकृत	योजना तथा तथ्याङ्क/तथ्याङ्क	रा.प.तृतीय	१	०	१	०
कम्प्युटर ईन्जिनियर	बिबिध	रा.प.तृतीय	१	१	०	१००
कम्प्युटर अधिकृत	बिबिध	रा.प.तृतीय	१	१	०	१००
नायब सुब्बा	प्रशासन/सा.प्र.	रा.प.अंन. प्रथम	५	५	०	१००
नायब सुब्बा	प्रशासन/राजस्व	रा.प.अंन. प्रथम	६	०	६	०
कम्प्युटर अपरेटर	बिबिध	रा.प.अंन. प्रथम	३	३	०	१००
सह लेखापाल	प्रशासन/लेखा	रा.प.अनं.द्वि	१	०	१	०
हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन		४	०	४	०
कार्यालय सहयोग	श्रेणी विहिन		५	१	४	२०
कुल जम्मा			४७	२१	२६	४५

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयको जनशक्ति विवरण

पद	सेवा /समूह	श्रेणी वा तह	कुल स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति भएको स्थायी दरबन्दी	कुल रिक्त स्थायी दरबन्दी	पदपूर्ति %
प्रदेश लेखा नियन्त्रक	प्रशासन/लेखा	अधिकृत दर्शौं	१	१	०	१००
लेखा अधिकृत	प्रशासन/लेखा	अधिकृत आठौं	४	३	१	७५
अधिकृत	प्रशासन/लेखा	अधिकृत छैटौं	४	४	०	१००
कम्प्युटर अधिकृत	बिबिध	अधिकृत छैटौं	१	१	०	१००
सह लेखापाल	प्रशासन/लेखा	सहायक पाँचौं	२	२	०	१००
सह लेखापाल	प्रशासन/लेखा	सहायक चौथो	२	२	०	१००
हलुका सवारी चालक	ने.ई./मेकानिकल	श्रेणी विहिन	२	२	०	१००
कार्यालय सहयोगी	प्रशासन/सा.प्र.	श्रेणी विहिन	४	४	०	१००
कुल जम्मा			२०	१९	१	९५

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालयहरूको जनशक्ति विवरण

प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयहरू:- झापा, पाँचथर, धनकुटा, उदयपुर र ओखलढुङ्गामा ५/५ जनाको दरले एकीकृत दरबन्दी

पद	सेवा /समूह	श्रेणी वा तह	कुल स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति भएको स्थायी दरबन्दी	कुल रिक्त स्थायी दरबन्दी	पदपूर्ति %
लेखा नियन्त्रक	प्रशासन/लेखा	अधिकृत सातौं/आठौं	५	५	०	१००
अधिकृत	प्रशासन/लेखा	अधिकृत छैटौं	५	४	१	८०
सह लेखापाल	प्रशासन/लेखा	सहायक चौथो/पाँचौं	१०	७	३	७०
कार्यालय सहयोग	प्रशासन/सा.प्र.	श्रेणी विहिन	५	५	०	१००
कुल जम्मा			२५	२१	४	८४

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

चालु आ.व.२०७७/७८ को बजेट अनुमान (रु.लाखमा)

स्रोत	शीर्षक	आ.व.२०७६/७७			आ.व.२०७७/७८	
		लक्ष्य	प्रगति	प्रगति प्रतिशत	लक्ष्य	प्राप्ति हुने अनुमान
प्रदेश	आन्तरिक राजश्व	३८४९९	२७६३३	६७	४७५०७	३००००
	राजश्व बाँडफाँड	१०२७९७	६८८६१	६७	१००३५४	७००००
	गत वर्षको नगद मौज्जात	६६१६३	२४२७५	-	६००००	-
संघ अनुदान	वित्तीय समानिकरण अनुदान	८१६३३	८१६३३	१००	७९९८४	७९९८४
	सशर्त अनुदान	७०४४१	८५२७८	१२१	५७३७७	५००००
	समपूरक अनुदान	४००००	७५३८	१९	८४२७	८४२७
	विशेष अनुदान	२००००	५४५०	२७	५३५०	५३५०
ऋण	नेपाल सरकार ऋण	-	-	-	५००००	-
	जम्मा :	४२२००४	३००६६८	७१.२५	४०८९९९	२४३७६१

प्रदेश सरकार

प्रदेशको समग्र खर्चको विवरण (प्रथम चौमासिक) रु. लाखमा

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

क्र.सं.	बजेट	आ.व.२०७६/७७			आ.व.२०७७/७८		
		वार्षिक विनियोजन	चौमासिक खर्च	प्रतिशत	वार्षिक विनियोजन	चौमासिक खर्च	प्रतिशत
१	चालु	१३०११५	७२३५	५.५६	१६०४६७	१३५६९	८.४५
२	पुँजीगत	२३५७३९	१७३८७	७.४०	२१९२५०	३३९०१	१५.४६
३	स्थानीय तह अनुदान	५६१५०	२८५६	५.०८	२८८८२	२२१७	७.६७
४	वित्तीय व्यवस्था	८००	-	-	४००	-	-
	जम्मा	४२२००४	२७४७८	६.५१	४०८९९९	४९६८७	१२.१५

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

मन्त्रालयगत चालु र पूँजीगत खर्चको अवस्था

मन्त्रालय/निकाय	आ.व. २०७६/७७ को प्रथम चौमासिकको			आ.व. २०७७/७८ को प्रथम चौमासिकको		
	चालु खर्च प्रतिशत	पूँजीगत खर्च प्रतिशत	जम्मा खर्च प्रतिशत	चालु खर्च प्रतिशत	पूँजीगत खर्च प्रतिशत	जम्मा खर्च प्रतिशत
प्रदेश व्यवस्थापिका	२२.१%	५.१%	२०.३%	२६.९%	१०.५%	२४.७%
प्रदेश लोक सेवा आयोग	०.०%	०.०%	०.०%	१२.१%	११.४%	११.९%
मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१६.०%	०.०%	१३.२%	१५.९%	०.०%	१५.२%
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	११.५%	१.९%	८.४%	७.८%	८.८%	८.०%
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	१०.५%	३.९%	९.८%	१४.२% ^१	६.०८%	१३%
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	१५.१%	१.४%	७.४%	१९.२%	१५.१%	१६.७%
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३.८%	२२.१%	४.६%	५.०%	४.४%	४.९%
आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	९.४%	३.३%	४.७%	७.०%	८.०%	७.८%
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	१५.१%	८.६%	८.९%	२२.२%	१६.९%	१७.१%
सामाजिक विकास मन्त्रालय	७.१%	१.०%	६.०%	१४.०%	५.६%	१२.३%
प्रदेश योजना आयोग	१२.५%	०.०%	९.३%	११.८%	०.०%	११.३%
जम्मा	५.४%	७.४%	६.५%	८.३%	१५.४%	१२.१%

^१स्थानीय तहलाई हस्तान्तरित वित्तीय हस्तान्तरण समेत

प्रदेश सरकार

संघीय सशर्त अनुदानका कार्यक्रमको खर्चको विवरण (प्रथम चौमासिक) रु. लाखमा

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

क्र.सं.	मन्त्रालय	आ.व. २०७७/७८		
		वार्षिक विनियोजन	चौमासिक खर्च	प्रगति प्रतिशत
१	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	१७९३.०	२८३.१	१५.७९
२	भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	४३९१.०	०.९	०.०२
३	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	३२११६.०	१६२४.३	५.०६
४	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	४१२७.०	९.०	०.२२
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	१४९५०.०	२४६२.०	१६.४७
	जम्मा	५७३७७.०	४३७९.३	७.६३

प्रथम चौमासिकको मन्त्रालयगत खर्चको विवरण (रु. लाखमा)

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

प्रदेश सरकार

क्र.सं.	मन्त्रालय/निकाय	आ.व. २०७६/७७		आ.व. २०७७/७८	
		खर्च	कुल बजेटको खर्च प्रतिशत	खर्च	कुल बजेटको खर्च प्रतिशत
१	प्रदेश व्यवस्थापिका	६८३.६	२०.३%	५७९.७७	२५%
२	प्रदेश लोकसेवा आयोग	०.०	०.०%	६६.६३	१२%
३	प्रदेश योजना आयोग	६७.७	९.३%	४७.८९	११%
४	मुख्य न्यायाधिवक्ता कार्यालय	३७.१	१३.२%	२८.२४	१५%
५	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	२३६.६	८.४%	६०७.०५	८%
६	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	८९६.०	९.८%	२५४.०१	१३%
७	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	६९२.४	४.७%	९९५.८६	८%
८	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	२८१९.४	७.४%	५८२७.३८	१७%
९	भूमी व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	१८६५.६	४.६%	१८८५.४०	५%
१०	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	१७६६७.७	८.९%	३०६५१.७३	१७%
११	सामाजिक विकास मन्त्रालय	२५११.६	६.०%	६५२५.५२	१२%
१२	अर्थ विविध	६१६३०.०	०.०%	-	-
१३	स्थानीय तह	१००००.०	०.०%	२२१७.१९	८%
	जम्मा	२७४७७.८	६.५%	४९६८६.७०	१२.१५%

प्रदेश सरकार

स्रोत परिचालनको विवरण (प्रथम चौमासिक) रु. लाखमा

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

शीर्षक	आ.व.२०७६/७७ को			आ.व.२०७७/७८ को		
	वार्षिक लक्ष्य	प्रथम चौमासिकको प्राप्ति	प्रगति प्रतिशत	वार्षिक लक्ष्य	प्रथम चौमासिकको प्राप्ति	प्रगति प्रतिशत
आन्तरिक राजश्व	३८४९९	१०६६२	२७.७%	४७५०७.४७	११६५९	२४.५%
राजश्व बाँडफाँड	१०२७९७	१३५७६	१३.२%	१००३५४	१८२२५	१८.२%
गत वर्षको नगद मौज्जात	६६१६३	२४२७५	३६.७%	६००००	२३३५	३.९%
वित्तीय समानीकरण अनुदान	८१६३३	२०४०८	२५.००%	७९९८४	१९९९६	२५.०%
सशर्त अनुदान	७०४४१	-	-	५७३७७	१८९१७	३३.०%
समपूरक अनुदान	४००००	-	-	८४२७	२८३८	३३.७%
विशेष अनुदान	२००००	-	-	५३५०	१७६६	३३.०%
नेपाल सरकारसँग ऋण	-	-	-	५००००	-	०.०%
जम्मा :	४२२००४	४४६४६	१०.६%	४०८९९९.५	७५७३६	१८.५%

प्रदेश सरकार

आन्तरिक राजश्वका प्रमुख स्रोतहरू (रु. लाखमा) (प्रथम चौमासिक)

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

शीर्षक	आ.व. २०७६/७७			आ.व. २०७७/७८		
	वार्षिक लक्ष्य	चौमासिक प्राप्ति	प्रगति (%)	वार्षिक लक्ष्य	चौमासिक प्राप्ति	प्रगति (%)
घर जग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	११७१९	७५५.४	६.४%	१३१५१	२७१.७	२.१%
बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	१५५०५	४१२७.४	२६.६%	१५४०४	३६०२.८	२३.४%
भाडा र रोयल्टी (दहत्तर बहत्तर समेत)	२४७६	२५५.२	१०.३%	५०१०	५०३.२	१०.०%
जम्मा	२९७००	५१३८	१७.३%	३३५६६	४३७७.७	१३.०%

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

स्थानीय तहलाई अनुदान हस्तान्तरण विवरण (रु.लाखमा)

क्र.सं.	विवरण	आ.व.२०७६/७ ७ को सुरु विनियोजन	आ.व.२०७७/ ७८ को विनियोजन	आ.व.२०७७/ ७८ को हस्तान्तरण	प्रयोजन
१.	वित्तीय समानीकरण अनुदान	१००००	१००००	२५००	रा.प्रा.स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिस अनुसार सबै स्थानीयलाई पहिलो किस्ता निकासो ।
२.	समपूरक अनुदान	१५०००	१४०७०	४६८९.५६	सडक, खानेपानी, कार्यालय भवन निर्माण, पर्यटन पूर्वाधार विकास लगायतका कार्यक्रममा स्थानीय तहलाई कम्तीमा रु१करोड हुनेगरी स्वीकृत
३.	विशेष अनुदान	५०००	-		
४.	सशर्त अनुदान	२६१५०	४६७२	१५५७.२९	*उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय, भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय र सामाजिक विकास मन्त्रालयबाट आयोजना/कार्यक्रम सहित अनुदान हस्तान्तरण
	जम्मा	५६१५०	२८७४२	८७४६.८५	

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

आ.व.२०७५/७६को मन्त्रालयगत बेरुजू (रकम रु.लाखमा)

सि.नं.	मन्त्रालय/निकाय	नियमित गर्नु पर्ने	असुल गर्नु पर्ने	पेशकी बेरुजू	जम्मा
१	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	१२६३.५	३९.०	२१.२	१३२३.८
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	०.०	०.०	४०५.५	४०५.५
३	भूमी व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	१९९.४	७.९	५२८.५	७३५.८
४	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	२३४९.३	३५१.०	७४९१.८	१०१९२.०
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	३३८७.०	५१.२	५९४.७	४०३२.८
जम्मा		७१९९.१	४४९.१	९०४१.७	१६६८९.९

नोट: बेरुजू फछ्यौट सम्बन्धी विवरण प्राप्त नभएको ।

स्रोत: म.ले.प.को वार्षिक प्रतिवेदन २०७७ प्रदेश नं. १ (अनुसूची - ९)

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

स्रोत सुनिश्चितता/बहुवर्षीय आयोजनाहरू (रकम रु.लाखमा)

मन्त्रालय	बहुवर्षीय आयोजनाको कुल लागत अनुमान	आ.व.२०७६/७७ को स्रोत सुनिश्चितता	आ.व.२०७६/७७ को विनियोजन	आ.व.२०७७/७८ को स्रोत सुनिश्चितता रकम	आ.व.२०७७/७८ को विनियोजन	आ.व.२०७८/७९ को स्रोत सुनिश्चितता रकम	आ.व.२०७९/८० को स्रोत सुनिश्चितता रकम
आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय-१ वटा	११६१३	६०५८	३६६७	५५५५	५४५०	०	०
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय-१०३ वटा	४७६८६५	१७१९३२	४१४१५	१९९३४	६८७१३	७७९५३	१५१८३
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय-४ वटा	५९३९	४००	४००	२२००	१४३०	३४००	२३९८
जम्मा (१०८ वटा आयोजना)	४९४४१७	१७८३९०	४५४८२	२०७०९८	७५५९३	८१३५३	१७५८१
लागत अनुमान र विनियोजन बीचको फरक			१३२९०८		१३१५०५		

नोट: लागत अनुमान/खरिद गुरु योजनाको रकमलाई स्रोत सुनिश्चित रकम मानिएको ।
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयबाट सहमति प्रदान गरिएको विवरण मात्र यहाँ उल्लेख गरिएको ।

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

स्रोत सुनिश्चितता/बहुवर्षीय आयोजनाहरू (रकम रु.लाखमा)
(विषयगत मन्त्रालयबाट प्राप्त विवरण अनुसार/ठेक्का सम्झौता रकम अनुसार)^१

मन्त्रालय	हालसम्मको ठेक्का सम्झौता रकम	मूल्य समायोजन तथा कन्टिन्जेन्सी खर्च	हालसम्म सिर्जित कुल दायित्व	आ.व.२०७६/७७ सम्मको भुक्तानी	सिर्जित दायित्वमा भुक्तानी बाँकी	आ.व.२०७७/७८ को दायित्व भार	आ.व.२०७७/७८ को विनियोजन
आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	११६१३	-	११६१३	६१६३	५४५०	५४५०	५४५०
भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	३३०४९३	४९५७३	३८००६६	८७८९४	२९२१७३	१४९८६०	७९१०६
उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	४७१०	७०६	५४१६	७२	५३३८	४२४२	३४४६
जम्मा	३४६८१६	५०२७९	३९७०९५	९४१२९	३०२९६६	१५९५५२	८८००२
हाल सम्मको ठेक्का सम्झौता भएको आयोजनाहरूको विवरणको आधारमा						दायित्व भार र विनियोजन बीचको फरक- ७१५५०	
^१ भाद्र मसान्तसम्मको विवरणमा आधारित							

कोभिड-१९ संक्रमण रोकथाम तथा उपचार व्यवस्थापन

मन्त्रालय	प्रयोजन	रकम रु.लाखमा
	प्रदेश सरकार, (म.प.) को मिति २०७६/१२/११ को निर्णयानुसार स्थापना भएको प्रदेश जनसुरक्षा कोषमा प्रदेश सरकारको तर्फबाट रकम दाखिला गर्ने अर्थ विविधबाट निकास	२५००
सामाजिक विकास मन्त्रालय	कोभिड-१९ संक्रमण नियन्त्रण, उपचार व्यवस्थापनको लागि अर्थ विविधबाट रकमान्तर गरी सामाजिक विकास मन्त्रालय/मातहत निकास	२५०
सामाजिक विकास मन्त्रालय	सामाजिक विकास मन्त्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय, स्वास्थ्य तालिम केन्द्रमा स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमबाट कोभिड-१९ संक्रमण नियन्त्रण, उपचार व्यवस्थापनको लागि कार्यक्रम संशोधन/रकमान्तर	३२५
सामाजिक विकास मन्त्रालय	नेपाल सरकारबाट सशर्त अनुदानमा कोभिड १९ नियन्त्रण, उपचार व्यवस्थापन तथा उपचार केन्द्र तयार गर्ने लगायत प्रयोजनको लागि प्राप्त रकम बाँडफाँट/अख्तियारी	४७६
उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय	कोभिड -१९बाट सिर्जित लकडाउनको समयमा बजार अनुगमनका लागि उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा विनियोजित बजेट रकमान्तर गरी घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयहरूलाई अख्तियारी	८०
भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	कोभिड -१९को कारण कृषि उत्पादनमा भएको क्षतिमा कृषकहरूलाई स्वीकृत कार्यविधि अनुसार कोभिड -१९ प्रभावित राहत सहयोग उपलब्ध गराउन भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयमा विनियोजन बजेटबाट रकमान्तर गरी कृषि ज्ञानकेन्द्रहरू एवम् भे.अ.तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्रहरूलाई अख्तियारी	९८९
जम्मा		४६२०

नोट: कार्यक्रम खलाइएको विनियोजन विवरण मात्र यहाँ टिपोट गरिएको हो । यस बाहेक सामाजिक विकास मन्त्रालय तथा मातहत कार्यालयको प्रशासनिक

बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि भएका प्रयासहरू

प्रदेश सरकार

समयमै बजेट कार्यान्वयन मार्गदर्शन तयार गरी पठाईएको ।

- प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गरिएको ।
- कोभिड नियन्त्रण, प्रदेशको घाटा बजेट र स्रोत प्राप्तिको अनुमान अनुसार चालु आ.व.२०७७/७८ को बजेट व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७७/६/३० गते निर्णय कार्यान्वयन ।
- आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी कानूनी प्रावधानको परिपालना, वित्तीय अनुशासन कायम गर्ने सम्बन्धी परिपत्र गरिएको ।
- कानून बमोजिम गत आ.व. खर्च भएको भुक्तानी बाँकीको लागि कार्यक्रम संशोधन मार्फत भुक्तानीको व्यवस्था मिलाईएको ।
- आ.व.२०७७/७८ को संघबाट प्राप्त हुने सशर्त अनुदानमा प्राप्त आयोजना/कार्यक्रमलाई बजेट तर्जुमाकै बखत बाँडफाँट गर्ने व्यवस्था मिलाईएको ।
- प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली PLMBIS मार्फत बजेट तर्जुमा र कार्यान्वयन गरिएको ।
- प्रदेश एकल खाताकोष प्रणाली PTSA लागू, कम्प्युटराईज सरकारी लेखा प्रणाली C-GAS मार्फत सोझै भुक्तानी प्रणाली लागू, राजस्व व्यवस्थापन प्रणाली RMIS कार्यान्वयन ।
- बजेट सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण वेभसाईड मार्फत सूचना तथा जानकारी लिन सक्ने ब्यवस्था

प्रमुख समस्याहरू

- नेपाल सरकार ऋण स्रोत राखिएका बहुवर्षीय आयोजना र स्वास्थ्य तर्फको कार्यक्रममा स्रोत व्यवस्थापन गर्नु चुनौतिपूर्ण रहेको ।
- बहुवर्षीय आयोजनाहरूमा ठेक्का सम्झौता भई सिर्जित दायित्वको लागि चालु आ.व.मा खर्च हुने रकमको यथार्थ विवरण प्राप्त हुन नसकेको ।
- संघबाट ठेक्का लागेर हस्तान्तरण भएका र प्रदेशका बहुवर्षीय आयोजनाहरूको सिर्जित दायित्वलाई भुक्तानी गर्न रकम अभाव रहेको ।
- स्थानीय तहमा संकलन भएको राजस्व बाँडफाँट भई प्राप्त नहुने र गत वर्ष खर्च नभएको अनुदान सबै स्थानीय तहबाट फिर्ता नआएको तथा सो सम्बन्धी एकीकृत विवरण तयार भैनसकेको ।
- चालु आ.व. २०७७/७८ को बजेट व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषदको मिति २०७७/६/३० गतेको निर्णयानुसार संघ सशर्त, सम्पूरक र विशेष अनुदान बाह्रैक विनियोजनको आधाबाट खर्च व्यवस्थापन गर्न प्रतिवद्धता नआएको ।

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

प्रमुख समस्याहरू

- नेपाल सरकारको सशर्त अनुदानबाट हस्तान्तरण भएका अधुरा आयोजनाहरूलाई पूर्णता दिन संघबाट बजेट व्यवस्था नभएकोले कार्यान्वयनमा रहेका आयोजनाहरूको समय र लागत क्रमशः बढ्दै गएको ।
- आयोजनाको कन्टिन्जेन्सी खर्च सम्बन्धी कार्यविधि र मापदण्ड नभएको । आयोजनाको सिर्जित दायित्वमा विनियोजित रकमले भुक्तानी दिन स्रोतको अभाव भईरहेको अवस्थामा कन्टिन्जेन्सी रकमबाट अन्यत्र खर्च गर्ने प्रवृत्ति देखिएको ।
- एकल विन्दुबाट सेवा दिने भन्दा नयाँ कार्यालय/निकायहरू स्थापना गर्ने प्रवृत्ति बढ्दो ।
- आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी कानून र खर्चको मापदण्डको पूर्ण पालना नहुनु ।
- विनियोजन दक्षता, वित्तीय अनुशासन र वित्तीय जवाफदेहिता कमजोर ।
- आयोजना/कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन एवम् उपलब्धिको मूल्याङ्कन गर्ने प्रणालीको अभाव ।

मविसस समिति (MDAC) मा प्रस्तुत गर्नुपर्ने बिषयहरू

प्रदेश सचिव

नेपाल सरकारबाट प्रदेशलाई सशर्त, समपुरक र विशेष अनुदान अन्तर्गत आयोजना तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्दा प्रदेशसँग पर्याप्त समन्वय गर्नुपर्ने बिषय।

- कोभिड-१९ को महामारीका कारण प्रदेशको आय तर्फ आएको संकुचन, ऋणात्मक बजेट र विशेषगरी धेरै संख्यामा भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ शुरू गरिएका बहुवर्षीय आयोजनाहरूमा अनुदान केन्द्रित गर्नुपर्ने बिषयहरू।
- प्रदेशको खर्चको आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै प्रदेशलाई प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँटको अनुपात र संघबाट प्रदेशलाई हस्तान्तरण गरिने वित्तीय समानीकरण अनुदानको रकम बढाउनु पर्ने बिषय।
- संघबाट प्रदेशलाई हस्तान्तरण भएका आयोजना/कार्यक्रमलाई पूर्णता दिन संघबाट आवश्यक स्रोत ब्यवस्था हुनुपर्ने बिषय।
- प्रादेशिक र रणनीतिक महत्वका बहुवर्षीय तथा अन्य आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा स्रोतको अवस्थाको विश्लेषण गरेर संघ-प्रदेश तथा प्रदेश-स्थानीय तहबीच लागत साझेदारी/सहलगानीमा आयोजनाहरू सञ्चालन गर्ने।
- कुन तहले कस्तो प्रकृतिको आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने भन्ने स्पष्ट ब्यवस्था।
- प्रदेशले आन्तरिक ऋण परिचालन गर्ने स्पष्ट ब्यवस्था।
- प्रदेशमा समायोजन भएका कर्मचारीको ग्रेड मिलान गर्दा एकरूपता गर्ने नीतिगत ब्यवस्था।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने एवम् लागत साझेदारीमा सञ्चालन हुने आयोजना/कार्यक्रमको वर्गीकरण गरी दोहोरोपना हटाउनका लागि उच्चस्तरीय कार्यदल गठन।

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

समग्र बजेट तथा खर्च प्रणालीमा गर्नुपर्ने सुधार

- योजना, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७६ बमोजिम आयोजना/कार्यक्रम छनौट प्रणाली अवलम्बन गर्ने ।
- सेवा प्रवाह, रोजगारी सृजना, राजस्व वृद्धिमा तुलनात्मक रूपमा कम योगदान गर्ने प्रकृतिका आयोजना/कार्यक्रम सञ्चालन नगर्ने ।
- अनिवार्य दायित्व बाहेकको विनियोजनमा स्रोत प्राप्तिको अनुपातका आधारमा मात्र खर्च गर्ने ।
- प्रादेशिक र रणनीतिक महत्वका आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा स्रोतको अवस्थाको विश्लेषण गरेर मात्र ठूला एवम् बहुवर्षीय आयोजनाहरू सञ्चालन गर्ने ।
- कुल बजेटको सीमा भित्र रहेर मात्र बहुवर्षीय खरिदको दायित्व भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- आर्थिक वर्षको बीच तथा अन्तिममा कार्यक्रम संशोधन तथा रकमान्तर गर्न नपर्ने गरी बजेट प्रस्ताव गर्ने र आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धि कानूनको पूर्ण पालना गर्ने ।
- प्रत्येक वर्ष स्रोत अनुमान गर्दा विगत वर्षका तथ्याङ्कलाई समेत मध्यनजर गरि यथार्थ र

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

समग्र बजेट तथा खर्च प्रणालीमा गर्नुपर्ने सुधार

- बजेट नियन्त्रण, रोक्का र समर्पणको लागि गरिएको निर्देशनको पूर्ण पालना गर्ने ।
- बजेट सीमा (सिलिड) भित्र रहेर आयोजना/कार्यक्रमको प्रस्ताव गर्ने ।
- सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता, अनावश्यक खर्चहरू कटौती, वित्तीय अनुशासन कायम गर्ने र वित्तीय उत्तरदायित्वको पालना गर्ने ।
- पूर्वाधार निर्माण कार्य वर्षातको समयसम्म पुग्न नदिन तेस्रो चौमासिक देखि खरिद प्रक्रिया सुरु नगर्ने र पूँजीगत खर्च जेष्ठ मसान्तसम्म गरिसक्ने गरी खरिद योजना कार्यान्वयन गर्ने ।
- आयोजनाको कन्टिन्जेन्सी खर्च सम्बन्धी कार्यविधि र मापदण्ड तय गरी लागू गर्ने ।
- कर्मचारी आवास सुविधा सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गर्नु पर्ने वा प्रदेशमा स्रोतको चाप र खर्चको दायित्व बढिरहेको अवस्थामा कार्यालयको लागि आवश्यक भवन बाहेक कानूनी व्यवस्था नभएको घर भाडा नलिने गरी नीतिगत व्यवस्था गर्ने ।

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको प्रथम चौमासिकको प्रगति स्थिति (रु.लाखमा)

शीर्षक	आ.व.२०७६/७७				आ.व.२०७७/७८				कैफियत
	वार्षिक विनियोजन	चौमासिक खर्च	वित्तीय प्रगति	भौतिक प्रगति	वार्षिक विनियोजन	चौमासिक खर्च	वित्तीय प्रगति	भौतिक प्रगति	
चालु	९७१	१७२	१८%	२०.१%	१६४६१	२३३	१४%	१६.२%	१अनुदान बाहेक
पूँजीगत	२९९	३४	११%	१३%	३३५	२१	६%	७.५%	
जम्मा	१२७०	२०६	१६%	१८%	१९८१	२५४	१३%	१५.२%	

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको अपेक्षा

- सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता गर्ने मापदण्ड २०७७ को कार्यान्वयन।
- चालु आर्थिक वर्षको नीति कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजनाको कार्यान्वयन।
- कोभिड नियन्त्रण, प्रदेशको घाटा बजेट र स्रोत प्राप्तिको अनुमान अनुसार चालु आ.व.२०७७/७८ को बजेट व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७७/६/३० गते निर्णय कार्यान्वयन।
- संघीय सशर्त, सम्पुरक र विशेष अनुदानबाट चालु आर्थिक वर्षका सञ्चालित आयोजना तथा कार्यक्रम चाँडो सम्पन्न।
- आम्दानी बढाउने तर्फ जोड (सवारी साधन, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन, वनजन्य, पर्यटन, प्राकृतिक स्रोतमा आधारित)

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा
योजना मन्त्रालय

धन्यवाद !